

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu iese de doua ori pe sepe-
mana: joi'a si Duminica. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a, prin scrisori francate, adreseate
catra espeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celalalte parti ale Transilvaniei si pen-

N^{ru} 46. ANULU XII.

Sabiu, in 12 Iunie 1864.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s.
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Invitare de a prenumera

la

„Telegrafulu Romanu.“

Finindu-se cu 30 Iunie cal. vechiu abonamentulu Dloru
abonati pe semestrulu I. alu anului curinte, Ianuariu — Iunie,
si pe triluniulu Aprile — Iunie: prin acest'a se deschide a-
bonamentu nou la „Telegrafulu Romanu“ pe semestrulu alu
doilea alu anului curinte.

Conditiiunile remanu cele cunoscute:

Abonamentulu pe 1/2 anu, pentru Sabiu 3 1/2 f.
pentru Tranni'a 4 f.
pentru principate 6 f.

Abonamentulu pe 1/4 anu, pentru Sabiu 1 f. 75 xr.
pentru Tranni'a 2 f. —
pentru principate 3 f. —

Sabiu in 1/3 Iunie 1864.

Redactiunea si Editur'a.

Diet'a transsilvana.

Siedinti'a din 30 Maiu (11 Iunie) 1864.

(Continuare si capetu din nr. premergatoriu.)

Alu doilea e:

Proieptu de lege

privitoriu la stabilirea preliminarului fondului transsilvanu pen-
tru dessarcinarea pamentului pre anulu administrativu 1864.

Articululu I.

Cu scopu de a aduce in viitoriu anulu administrativu in
consunantia cu anulu solariu, si spre efeptiurea trecerei in a-
nulu de comptabilitate nou, se stabileza duranti'a anului ad-
ministrativu 1864 cu 14 luni, va sa dica: din 1 Novembre
1863 pana in 31 Decembre 1864.

Articululu II.

Spesele totali ale fondului pentru dessarcinarea pamen-
tului se stabileza pe anulu administrativu 1864 in summa
de 2,725,328 fl. v. a. spese ordinari, si 11,666 fl. v. a. estra-
ordinari, prin urmare laolalta 2,736,994 fl. v. a.

Articululu III.

Spre acoperirea partii neacoperite a speselor totali se
escrie si se va scote pe anulu administrativu 1864 pentru
fondulu dessarcinarii pamentului o aruncatura de 71 1/2 xr.
dela fiecare fiorinu alu contributiunei direpte (esceptiunandu-se
adaugamentulu extraordinariu.)

(Preliminariulu insusi vedi-lu pe pagin'a urmatoare.)

Presedintele propune, a se da proiectulu acest'a
unui comitetu din tote despartiamintele; in privinti'a numerului
membriloru acestui nou comitetu Puscariu, Presedin-
te si Lazar ar voi a se alege cate doi membri din fiesce
care despartimentu, Gaitanu se invoiesce cu cate unulu; Ran-
nicher se alatura la parerea lui Puscariu, cu acelu ada-
osu ca comitetulu acest'a sa fia apoi si pentru fondulu de
concurintia. Presedintele lu-face atentu, ca proiectulu la ace-
stu fondu din urma inca nu sau cetitu. Deci se da spre cetire
si este celu urmatoriu:

Proiectu de lege

privitoriu la stabilirea preliminarului fondului transsilvanu de
concurintia alu tieriei pentru periodulu financiale din 1 No-
vembre pana in ultim'a Decembre 1864.

Articululu I.

Spre a aduce in viitoriu anulu de pana acumu admini-
strativu in consunantia cu anulu solariu, se estinde duranti'a

anului administrativu 1864 pe 14 luni, va sa dica, pe pe-
riodulu dela 1 Noembre 1863 pana la 31 Decembre 1864.

Articululu II.

Spesele totali ale fondului tieriei pentru periodulu sus-
mentiatu se aplacideza in summa de 219,411 fiorini valut'a
austriaca.

Articululu III.

Spre acoperirea partii din summa de 151,031 fl. a
speselor totali, care nu se pote acoperi din veniturile pro-
prii ale fondului tieriei preliminate cu 68,380 fiorini, se va
escrie si scote pe periodulu financiaru 1864 o aruncatura de
patru si jumetate cruceri pe fiecare fiorinu alu dârilor di-
repte imperatesci (esceptiunandu-se insa adaugamintele estra-
ordinari.)

(Preliminariulu vedi-lu pe pagin'a urmatoare.)

Presedintele repetiesce propunerea lui Rannicher,
carea se sprijinesce si de Mog'a si in fine se priimesce.

Presedintele aduce la cunoscintia o scrisore ofi-
ciosa a guvernului reg., privitoare la lucratorii bâiloru din A-
brudu si Rosi'a. Catra capetulu sesiunei senatului imperialu
adea mai multi deputati transsilvani si altii interpelaseru pe
ministrulu de finantie, ca dela baiesii din Rosi'a si din Abrudu
dela anii 1854—1862 sau luat pentru aurulu celu amalga-
matu totu cate 5% in locu de 3%, si ca ministeriulu de fi-
nantie n'ar' voi sa rentorca pagubiloru cele doue percente?
Ministeriulu de finantie raspunde acumu prin guberniulu reg.,
ca baiesii pagubiti n'au recursu la tempulu seu, si de aceea
lis'a refusatu rogarea; intr'aceea declarandu ei ca cele doue
percente voru sa le intrebuinteze spre unu scopu folositoriu
de comunu, ministeriulu au voitu sa le inapoieze sumele re-
spective, dar unii dintrensii au protestatu in contr'a scopu-
lui doritu de cialalti, si astfelu ministeriulu n'a potutu lua
in considerare cererea lor. Cu tote acestea erarulu este gat'a
a-i despagubi, deca se voru hotari a intrebuintia summa de
despagubire spre unu scopu folositoriu in comunu.

Presedintele crede, ca despre acest'a sa se in-
sciintieze respectivii, ca sa se scie orientat. Branu de Lemeny
combate, Gavriilu Manu partinesce propunerea presintelui,
carea in fine se si priimesce.

Deputatulu Florianu cere in scrisu concedia de 4
septemâni, fiindu si densulu membru alu comisiunei de la
curte in privinti'a procesului unoru comune romanesci si sa-
sesci din districtulu Naseudului si Bistritiei.

Mog'a dice, ca aru fi de doritu, ca sa se intrebuintieze
pentru comisiuni oficiose alti ampoiati, dar nu deputati di-
tali. Br. Friedenfels e de parere, ca se i-se dea con-
cedia de 4 septemâni. Gull partinesce parerea acest'a cu atat'a
mai vertosu caci altmintrelea si regimulu aru pote opri pe am-
poiati si de a se face membrii dietali. Puscariu par-
tinesce parerea Br. Friedenfels cu aceea, ca indata ce unu
ampoiatsu este tramisu de regimu intr'o comisiune, elu nu mai
are lipsa de a-si mai cere concedia, de ore ce aretarea se
face din partea regimului. Mog'a. La inceputu au fostu co-
misiunea aceea numai de doi membrii, acumu sau adausu si
alu treilea; repetiesce propunerea sea. Gaitanu partinesce
cererea dep. Florianu, observandu numai, ca motivele aduse
de Gull si Puscariu nu suntu constitutiunale. In fine conce-
di'a ceruta se da.

La ordinea dilei e § 2 din proiectulu comitetului, dupa care
denumirea presintelui si consiliariloru tribunalului supremu
e rezervata Mai. Sale.

Mog'a provocandu-se la usulu de mai nainte, observatu
chiaru si de regele Ferdinandu, dupa care oficialii cardinali
se alegeau din partea dietei, n'aru consimti pe deplinu cu §
acest'a; insa crediendu, ca denumirea se va face cu privire la
dorintiele poporului si la competinti'a diferiteloru natiuni si
religiuni ale tieriei, partinesce proiectulu regimului.

I. Preliminariu

pentru fondul de des sarcinarea pamentului, in Marele Principatu Transilvani'a pe
periodulu finantiale 1864, adeca: dela 1 Novembre 1863. pana la finea lui Decembre 1864.

A. Recerintia.

Titlulu	Spese ordinarie.	dela 1-a Nov. 1863, pâna la finea lui Octobree 1864.	pentru lunile lui Nov. si Decembre 1864.	Cu totulu	Cum arata acclus'a
I. Spese de regia.					
1	Directiunea fondului urbariale	12,889 f. v. a.	2,148 f.	15,037 f.	1
2	Spese pentru Comissuniile verificatôre.	30,200 f.	5,033 f.	35,233 f.	2
3	Ajutamentu la specele de regia ale adm. justitiarie.	69,047 f.	—	69,047 f.	3
	Summ'a	112,136 f.	7,181 f.	119,317 f.	
II. Replatiri de capitaluri.					
4	Summe de computu la capit. pentru cei indreptatiti.	7,000 f.	1,200 f.	8,200 f.	4
5	Interesse (rente) celor indreptatiti.	2,452,077 f.	1,500 f.	2,453,577 f.	5
6	Interessele pasive câtra erariulu statului	118,784 f.	25,450 f.	144,234 f.	6
7	Salarii de disponibilitate si pensuni.	10,000 f.	1,666 f.	11,666 f.	
	Summ'a totala a recerintiei	2,699,997 f.	36,997 f.	2,736,994 f.	

Titlulu	B. Coperirea	dela 1-a Novembre 1863. pâna la finea lui Oct. 1864.	pentru lunile lui Nov. si Decembre 1864.	Cu totulu
I. Desdunarile ce sunt a se plati din partea fondului urbariale alu Ungariei.				
1	Interessele obligatiunilor emise.	315,000 f.	—	315,000 f.
2	Interessele datorintiei câtra vistierii statului.	16,000 f.	—	16,000 f.
	Summ'a	331,000 f.	—	331,000 f.
II. Contributii ale tieriei.				
3	Adausulu la Contributiune 71 xr. la fiorinu.	2,128,412 f.	354,736 f.	2,483,148 f.
	Summ'a	2,128,412 f.	354,736 f.	2,483,148 f.
	Summ'a Coperirii.	2,459,412 f.	354,736 f.	2,814,148 f.
	Prin urmare in asemenea cu recerintia.	—	—	2,736,894 f.
	Superplus.	—	—	77,154 f.

Aclus'a 1.				
Recerintia. Titlu 1: Directiunea fondului urbariale.				
1) Salariile oficialilor, si adeca: 1) Referinte				
a 1,260 f.; 3) Concepisti: din cari unul cu 800		2) Diurne pentru 8 Diurnisti 3,066 f. 3) Remuneratiuni.		
f., 2 a 700 f., Oficialu de Cancelaria si Expeditoru a		5,223 f.	900 f.	4) Recerintia pentru Cancelaria 2,000 f. 5) Spe-
500 f., 1 protocolistu si Registrante a 500 f. si unu				se de caletoria 1,500 f. 6) Si alte chieltuiei 200 f.

Aclus'a 2. Recerintia. Titlu 2: Comissuniile verificatôre.				
1) Salarii pentru cele 9 Comissuni verificatôre, si adeca: 9 Conducatori (Comissari) a 1,200 f., 9 ajutatori a 1000 f.,	2) Spese de caletoria.	5,000 f.		
Calculatori-ajutatori a 600 f.	Summ'a	30,200 f.	5,033 f.	35,233 f.

Aclus'a 3. Recerintia. Titlu 3: Ajutamentu la specele de regia ale administratiunei justitiarie.				
1) Ajutamentu pentru judecatoriile urbariale de 1-a Instantia	46,200 f. 2) Ajutamentu pentru judecatoriile urbari-			
ale de a 2-a Instantia	22,847 f.	Summ'a	69,047 f.	69,047 f.

Aclus'a 4. Recerintia. Titlu 4: Summe de computu la capitaluri.				
Cu privire la rezultatulu anului 1862. si presu-				
pinendu-se, ca in anulu administrativu 1864, se voru				
emite indoiu atâtea Obligatiuni, se computeza:	7,000 f.	1,200 f.	8,200 f.	

Aclus'a 5. Recerintia. Titlu 5: Interesse (rente) celor indreptatiti.				
Cu reprivire la obligatiunile emise pâna la finea				
anului 1862 de 39,875,650 f., apoi la cifr'a medilocia				
din 3 ani, care in anulu 1863 s'au socotitu cu 5,706,940				
f., si emiterea de obligatiuni in anulu 1864 preliminata				
pentru 1864. cu 1,917,410 f. se socôte.				
Summ'a	2,452,077 f.	1,500 f.	2,453,577 f.	

Aclus'a 6. Recerintia. Titlu 7: Interessele pasive câtra Erariulu statului.				
1) Datori'a fondului urbariale câtra erariulu				
statului face de presentu	2,375,671 f. 37 xr., dela	118,784 f.	25,450 f.	144,234 f.

Aclus'a 7. Recerintia. Titlu 7: Salarii de disponibilitate si pensuni.				
1) Facu in suma rotunda	10,000 f.	1,666 f.	11,666 f.	
Summ'a	10,000 f.	1,666 f.	11,666 f.	

II. Preliminarulu

fondului de concerintia alu Marelu Principatu Transsilvani'a pe periodulu finantiale 1864. adeca: dela 1-a Novembre 1863.
pâna la finea lui Decembre 1864.

Titlulu	A. Recerintia.	Dela 1-a Nov. 1863 pâna la finea lui Dec. 1864.	pentru lunile lui Nov. si Dec. 1864.	Cu totulu	Cum arata acclus'a.
I.	Esactoratulu provinciale	29,461 f.	4,910 f.	34,371 f.	1
II.	Pensuni	1,960 f.	327 f.	2,287 f.	2
III.	Spese nentru grijirea bolnavilor si smintitiloru	60,300 f.	10,050 f.	70,350 f.	3
IV.	Ajutôre, pentru instituttele sanitare si adeca:				
a)	pentru case de nascere	9,500 f.	1583 f.	11,083 f.	4
b)	pentru spitale de boale de ochi	3,000 f.	500 f.	3,500 f.	5
V.	Incortelirea gendarmeriei	40,670 f.	5,810 f.	46,480 f.	6
VI.	Incortelirea militiei	8,000 f.	1,333 f.	9,333 f.	7
VII.	Recrutare	1,000 f.	167 f.	1,167 f.	8
VIII.	Spese pentru carausii	3,000 f.	500 f.	3,500 f.	9
IX.	Spese pentru cei urniti	7,200 f.	1,200 f.	8,400 f.	10

Titlulu	A. Recerintia.	Dela 1 Nov. 1863, pâna la finea lui Dec. 1864.	pentru lunile lui Nov. si Dec. 1864.	Cu totul	Com ara aclus'a.
X. Cladiri pe uscatu si apa		18,000 f.	2,000 f.	20,000 f.	11
XI. Premii pentru uciderea fercelor selbatice		3,600 f.	600 f.	4,200 f.	12
XII. Dări		977 f.	263 f.	1,240 f.	13
XIII. Spese diverse		3,000 f.	500 f.	3,500 f.	14
	Summ'a	189,668 f.	29,743 f.	219,411 f.	

B. Coperirea.

I. Venitulu din realități.	260 f.	43 f.	303 f.	1
II. Interesele capitalelor active	13,954 f.	3,750 f.	17,704 f.	2
III. Bani facuti din bunurile vendute	320 f.	53 f.	373 f.	3
IV. Venituri diverse	50,000 f.	—	50,000 f.	—
	Summ'a 64,534,	3846,	68,380 f.	
In asemenea cu summ'a recerintiei	189,668 f.	29,743 f.	219,411 f.	
resulta unu neajunsu, ce vine a se acoperi prin				
aruncaturi pe dările direpte, de — —	125,134 f.	25,897 f.	151,031 f.	

carele recere escrierea unei aruncaturi de 4 $\frac{1}{2}$ xr. pe fia-care fl. alu dărilor direpte, dela 1 Novembre 1863. pâna in ultim'a Decembre 1864. (făra adaugamintele extraordinari), in summ'a totala de 156,282 fiorini, cu 3,472,934 fiorini preliminate.

Aclus'a 1.

Recerintia. Titlu 1: Esactoratu provinciale.

Salarie :				
1. 1 Esactoru	1,260 f.			
2. 1 Vice esactoru	1,050 f.			
5 Consiliari de esactoratu :				
3. 2 a 945 f.	1,890 f.			
4. 3 a 840 „	2,520 „	4,410 f.		
1 Registratoru		735 f.		
16 Oficiali de esactoratu :				
5. 2 a 735 fi.	1,470 fi.			
7. 5 a 630 fi.	3,150 „			
8. 5 a 525 fi.	2,625 „			
9. 4 a 420 fi.	1,680 „	8,925 f.		
11 Ingrosisti :				
10. 6 a 367 fi. 50 xr.	2,205 fi.			
11. 5 a 315 „	1,575 fi.	3,780 f.		
12. 6 Accesisti a 262 f. 50 xr.		1,575 f.		
13. 1 Usieru		263 f.		
14. 1 Sierbitoriu de oficiu		262 f.		
15. 1 Ajutatoriu de sierbi		210 f.		
	Summ'a	22,470 f.	3,745 f.	26,215 f.
16. Adause functionare si suplinitorie	2,521 f.	420 f.		2,941 f.
17. 7 Diurnisti a 80 xr.	2,050 f.	342 f.		2,392 f.
18. Remuneratiuni si ajutore	900 f.	150 f.		1,050 f.
19. Trebuintele oficiului si cancellarei	1,320 f.	220 f.		1,540 f.
20. Spese diverse	200 f.	33 f.		233 f.
	Cu totul,	29,461 f.	4,910 f.	34,371 f.

In adausele functionali si suplinitorie se cuprind si adausulu functionale applaciatu presiedintelui esactoratului tieiei, maideparte acele adause supdlinitore, care se cuvinu dupa normative amplotiiloru si servitoriloru disponibili c. r. aplecati la mentionatulu esactoratu in posturi cu salari mai mici, pâna la summ'a salarielor loru anteriori.

Aclus'a 2.

Recerintia. Titlu 2: Pensiumi.

1 pentru doi amplotiati ai esactoratului si	1,960 f.		
2 veduve de atari functionari.		327 f.	2,287 f.

Aclus'a 3.

Recerintia. Titlu 3: Spese pentru griirea bolnaviloru si smintitoru.

1 Cá rebonificare pentru spesele de cura, ce nu se potu scôte dela bolnavi ingrijiti in spitalele publice dupa rezultatulu mijlociu alu aniloru 1860, 1861 si 1862, cuprindiendu-se aci si tertialitateaspeselor de vindecarea bolnaviloru sifilitici, ce se póta din fondulu tieiei.	40,000 f.	6,666 f.	46,666 f.
2 Preliminandu-se summ'a bolnaviloru in institutul de smintiti din Sabiuu cu 100 de individi, se priimescu pentru cam la 84 bolnavi de clas'a a III. necapaci de a plati, computendu-se pe di 66 xr. spesele curei, in summ'a rotunda.	20,300 f.	3,384 f.	23,684 f.
	Summ'a	60,300 f.	10,050 f.
			70,350 f.

Aclus'a 4.

Recerintia. Titlu 4. Ajutoria pentru case de nascere.

1) Pentru despartimentulu de nascutu in spitalulu carolinu din Clusiu	9,500 f.	1,583 f.	11,083 f.
---	----------	----------	-----------

Aclus'a 5.

Recerintia. Titlu 4. Ajutoria pentru spitale de bole de ochi.

1 La despartimentele pentru bolnavii de ochi in spitalele din Clusiu, Sabiuu, Maros-Vásárhely si Brasiovu cu privire la rezultatele din anulu administrativu 1862	3,000 f.	500 f.	3,500 f.
---	----------	--------	----------

Aclus'a 6.

Reccerint'a. Titlu 5. Incortelirea gendarmeriei.

Spesele incartirării pentru regimentulu de gen-
darmi alu 9. computandu-se dupa starea actuala a a-
celuia-si statatõe diu 1324 de individi, si care vinu
de a se suportã de fondulu tieiei, anticipative pre
lânga darea de computu, dupa reccerint'a efectiva, facu

40,670 f.

5,810 f.

46,480 f.

Aclus'a 7.

Reccerint'a. Titlu 6. Incortelirea militiei.

Cu privire la rezultatulu mijlociu alu ani-
loru 1860, 1861 si 1862. se prelinéza in
summ'a rotunda

8,000 f.

1,333 f.

9,333 f.

Aclus'a 8.

Reccerint'a. Titulu 7. Recrutare.

Cá diurne si spese de calatoria pentru barbatii
de incredere, cari se voru chiamã la comisiunile
mestecate eliberatõe de militia, sep riimescu

1,000 f.

167 f.

1,167 f.

Aclus'a 9.

Reccerint'a. Titlu 8. Spese pentru carausii.

Spre suportarea celora 4 xr. eadietori pe fondulu
tieiei la rebonificarea toturoru caurausieloru, stabilita
pentru 1 calu si unu milu cu 26 xr. noi, se trece aci,
cu privire la summ'a, ce are sa ia fundulu tieiei din
anticipatiile déjà depuse la cass'a de resbelu in Sabiiu,
summ'a rotunda de

3,000 f.

500 f.

3,500 f.

Aclus'a 10.

Reccerint'a. Titlu 9. Spese pentru cei urniti.

Pe bas'a rezultatulu mijlociu alu aniloru 1860,
1861 si 1862 se trecu in summa rotunda

7,200 f.

1,200 f.

8,400 f.

Aclus'a 11.

Reccerint'a. Titulu 11. Cladiri pe uscatu si apa.

Cu privire la rezultatulu mijlociu alu aniloru
1860, 1861 si 1862 cu 22,237 fr., si conside-
randu insemnat'a miciorare a speseloru pentru
drumurile tieiei in cei doi ani din urma, se preli-
minéza iu summa rotunda

18,000 f.

2,000 f.

20,000 f.

Aclus'a 12.

Reccerint'a. Titulu II. Premia pentru uciderea fereleoru salbatice.

Pe bas'a rezultatulu mijlociu alu aniloru 1860,
1861 si 1862 se trecu in summa rotunda

3,600 f.

600 f.

4,200 f.

Aclus'a 13.

Reccerint'a. Titulu 12. Dãri.

Darea de venituri cu 7% pentru interesele
capitaleloru active recepte la acoperire in titulu II.

977 f.

263 f.

1,240 f.

Aclus'a 14.

Reccerint'a. Titulu 13. Spese diverse.

Spre acoperirea speseloru neprevédute se priimescu
Aclus'a 1.

3,000 f.

500 f.

3,500 f.

Veniturile. Titulu 1. Venitulu din realitati.

Cá chirii dela edificiulu din Turd'a, care e
proprietatea fondulu tieiei

260 f.

43 f.

303 f.

Aclus'a 2.

Veniturile. Titulu 2. Interesele capitaleloru active.

Interesele 5%, ce dela osligatiunele si efeptele,
ce suntu proprietatea fondulu tieiei, si anumitu : dela
asemnatiunile partiali ipotecari in summ'a de 128,500
f., si dela sortiturile imprumutulu cu loteria din a-
nulu 1860 in pretiulu nominalu de 150,000 f. v. a.
mai departe dela obligatiuni de desdaunarea pamen-
tulu in pretiulu nominalu de 550 f. m. c.— se suie
in anulu administrativu 1864 la 13,954 f. si pentru
lunele Nov. si Dec. 1864 mai vinu a se priimi in-
teresele semianuali, din sortiturile imprumutulu,
care se respundu in Novembre cu 3,750 f.

13,954 f.

3,750 f.

17,704 f.

Aclus'a 3.

Veniturile. Banii facuti din bunurile vendute.

Particelele sumeloru castigate prin vendiarea
unoru cladiri ale fondulu tieiei in Makfalva,
Csókfalva si Kibéd facu

320 f.

53 f.

373 f.

Aclus'a 4.

Veniturile. Titulu 4. Venituri diverse.

Din banii gat'a ai fondulu de concuringtia alu tieiei,
cari cu finea lui Oct. 1863 se aflau in casa, se trece
aici spre acoperirea partiala a scadiemantulu acestui
fodu summ'a de

50,000 f.

50,000 f.

cátu si la cancelari'a aulica erau nu numai membrii alesi séu actu-
ali, dar si unu mare numeru de membrii denumiti de regimu; si
de óre ce hotaririle se aduceau prin majoritate de voturi, si
membrii denumiti séu onorari erau mai multi de câtu cei a-
ctuali: de aceea provocarea la usulu de mai nainte nu póte fi
normativu.

Aducendu-se la votare amendementulu lui Koronka si
Domzsa, nu e priimitu; si astfelu cu mare majoritate
se priimesce proiectulu regimulu.

Koronka in cuventu motivatu apera drepturile, ce
le-au avutu diet'a tieiei totdeuna, si in fine aduce amende-

mentulu: Denumirea Presedintelui și a consilierilor e rezervată Mai. Sele, cu privire la dreptul de alegere alu dietei.

Domzsa, basatu pe legile de mai înainte, și cu deosebire pe articolulu 21 din 1791 aduce amendementulu urmatoriu: Presedintele și consiliarii, pe bas'a legiloru patriei, se alegu de dieta și se intarescu de Maiestatea Sea.

Br. Friedenfels constataza cu bucuria, ca s'a recunoscutu in modulu celu mai limpede și din cele mai diferite pârți, ca Mai. Sea, cá justitiarulu supremu, au adusu decisiunile din urma prin cancelari'a sea aulica și prin guvernul. De altmintealea nu trebuie sa uitâmu, ca atât la tabl'a reg., câtu și la alte aficiolate cardinale lângă membrii alesi au fostu și membri onorari, denumiti de Mai. Sea, cari adeseori intreceau cu numerulu pre membrii actuali.

Trecendu-se la § 3, G. Manu aduce urmatorulu amendementu: „tôte posturile se voru conferi numai Transsilvanilor, cu respectu la cele 4 natiuni transsilvane recunoscute prin dreptulu de statu, și la cele 6 religii asemenea dupa dreptulu de statu recepte! Amendementulu acest'a lu-motivéza prin diplom'a din 20 Octobre și prin consecuintiele egalei indreptatiri, crediendu ca amendementulu acest'a coresponde tocmai intentiunei regimului.

Domzsa preciséza amendementulu seu, adaugendu: cum indigenis transsilvanis.

Koronka și Mog'a sprijinescu amendementulu lui Manu.

C. Schmidt combate acestu principiu cá unulu, ce reintroduce in Tranni'a cele siepte pecate ereditare; adeca cele 3 natiuni și 4 religii de mai înainte.

Vlas'a partinesce și apera amendementulu lui Manu și Domzsa. Asemenea Episcopulu Fogarasy in cuventu mai lungu, intreruptu adeseori de acclamatii din stâng'a.

Obert se declara pentru proiectulu reg., in care afla garantia destula, dupace in anulu trecut s'au inarticulat natiunea româna și confessiunile ei.

Schuler Libloy arata in cuventu mai lungu, ca la alegerea judecatorilor confessiunea duce unu rol cu totulu subordinatu, ca lucrulu principalu este calificatiunea, ca dorintiele exprimate in stâng'a se ajungu pe deplin prin inarticularea natiunei române și prin legea pentru limbi. Spre ilustrare asertului seu, ca calificatiunea e adeverat'a recomandare pentru posturi, aduce pre d. Papiu Ilarianu, care, de și transsilvanu, a fostu ministru in Romani'a, — la carea Mitr. Siolutiu observa, ca d. Papiu a fostu naturalisat. — In propunerea lui Manu nu vede nici o modificare insemnata din proiectulu reg. nici spre bine, nici spre reu; de aceea n'are nici unu motivu de a se departa dela proiectulu reg.

In fine, dupa ce mai vorbescu comissariulu reg. Papp și Br. Salmen pentru proiectulu reg., se incheia sedinti'a.

Sedinti'a din 1/13 Iuniu 1864.

Dupa citirea protocolulu in limb'a germana, și dupa ce presedintele invita pe membrii mai multoru comitete la sedintie private, se dau spre cetire 2 petitiuni, prin cari Orbonasi și Ladai ceru concedia pe câte 4 septemâni; cari din motive sanitare li se și acordéza.

La ordine e continuarea desbaterei asupr'a § 3.

Mitr. Conte Siolutiu da o deductiune istorica, cum Români mai cu sêma dela anulu 1791. in cöce totdeun'a au solicitatu pentru drepturi egale. Apoi apera amendementulu lui Manu, aretandu, ca déca la ocuparea posturilor nu vomu fi cu privire la natiunile și confessiunile Transsilvane, atunci inarticularea natiunei române n'are nici unu intielesu și devine numai o satira; atunci diet'a au facutu o crima in contr'a toturor natiunitatiloru transsilvane. Natiunea româna și pâna acum cam totdeun'a delaturata, are cauza de a se teme, cá nu cumva sa recademu in sistem'a lui Bach, cându presuntive nu se cautá la altu ce-va decâtu la calificatiune, dara in adeveru Români sêu alti fii ai patriei se delaturau, sêu celu pucinu se pune indereptulu altor'a mai pucinu calificati. Afla delipsa și dreptu amendementulu lui Manu-Domzsa si-lu partinesce. (Presedintele observa, ca este ore care diferintia între cele două amendemente.) In fine face unele observări la cuventulu lui C. Schmidt.

Filtsch crede, ca o partida a dietei va sa mérga la bataia cu aceleasi tunuri cari in anulu trecut le-au batutu odata cu cuie. (?) Numai calificatiunea sa de dreptu la posturi!

Mog'a. Nu trebuie despartitu § 3 alu legi de inarticulare a natiunei romane in două parti, căci acela e numai unulu. Membrii din stâng'a nu voru sa eschida pre nimenea de la posturi, nici de la indigenatulu transsilvanu, mai vertosu déca acel'a aduce cu sine possessiune și inteligintia; dar nici voru a fi eschisi ei prin altii, precumu fura in deceniulu din urma. Apoi combate pre Salmen care disese, ca s'aru alaturá la amendementulu lui Manu, insa acel'a eschide cu totulu pre Iudei, pe candu acela-si Salmen, venindu la anulu 1860 in Transsilvani'a pentru organisarea deregatorie-

loru, pre Români i-a trecut cu vederea. Cine va sa fia liberalu, sa începá dela sine! (Bravo! in stâng'a.) Dreptu esemplu, cum se considera astadi natiunitatile și confessiunile in tiéra, aduce tabla reg. din Vasarhely, unde între 30 cancelisti, 18 manipulanti de conceptu și 12 de scrisu n'a potutu incapé nici unu singuru Românu. (Bravo! in stâng'a.) Cum s'au restauratu curtea apelativa din Sabinu? s'au alesu unu românu consiliaru, și unulu accesistu. Ori nu cunoscú Sasii pre Romani, ori nu cunoscú Romani pre Sasii, déca cesti din urma au astfelu de pareri despre respectarea natiunitatii. (Bravo! in stâng'a.) (Va urmă.)

„Ost și West” despre Romani'a.

Promiseramu cititoriloru nostri, a reproduce parerea foii „Ost und West” despre evenimintele dîn urma ale Romaniei. Neiertandu-ne spatiulu, cá sa comunicâmu art. respectiv in totu cuprinsulu lui, ne marginimu a-lu impartasi in urmatorulu estrasu. „Ost und West” recunosce, ca aceste evenimente au aflatu in cele mai multe jurnale o judecare de totu superficiala și unitaterală, cari jurnale vedescu, ca nu le sunt cunoscute de locu impregiurările din Romani'a. Apoi espune in modu istoricu, cum s'a facutu conventiunea, cum prin ea puterea s'a pusu numai in mânil boierime, carea prestatiiunile feudale, condamnate in tota Europ'a, le continuá fatia cu clacasii. Atunci veni Cuz'a la domnia, și partid'a poporului, partid'a adeveratu liberala, mica la nceputu, dar crescendu din ce in ce, începú o lupta seriósă și eficace asupr'a institutiuniloru celoru vechi și cu deosebire asupr'a privilegielorn boieresci. Dar precumu crescú acest'a, in aceeasi mesura crescú și resistinti'a boieriloru, cari dela nceputu cautara a nabusi ideile cele nóue. „Partidele, dice diuariulu liberalu, steteau armate fatia n fatia, lupt'a prerogativeloru evumediale cu drepturile poporului. De conduit'a Principelui atarná o parte nu mica a decisiunei. Ici boierii, poterici și avuti, și spre aপরার loru conventiunea din 1859; — și de alta parte poporulu strivitu și apesatu, strigandu spre ceriu dupa dreptu, nu dupa mai multu, nu dupa mai puțin decátu dupa dreptu. Si principele Cuz'a se alaturá lângă poporu.” — Boierimea cautá acumu, espune mai departe, tôte cãile și tôte mijlócele, pentru de a surpá pre Cuz'a, suspiciunandu toti pasii lui inaintea lumei. Dar Principele nu se abatú dela calea luata odata. Erá greu insa a formá unu ministeriu, care sa aiba și energi'a și vointi'a sincera de a lucrá la marile probleme ale tieréi. In fine aflá pre acestu barbatu in Cogalniceanu, „care cu puterea convictiunei, ce tine strinsu irrevocabilu de principiulu natiunali-liberalu, impreuna și aceea taria de caracteru, carea e o nóua garantiá sigura pentru aceea, ca n fine va invinge dreptulu, — caus'a poporului.” Cum-ca unu ministeriu, ce vi-a propusu a face reforme salutare pe tôte câmpurile vietiei publice, va dá de conflicte cu boierimea, se poteá prevedé, și asiá si fu; căci la legile cele felurite, libérale și mantuitoare, propuse camerei de ministeriulu Cogalniceanu, boierii respunsera cu totu felulu de machinatiuni contr'a guvernulu, ba și cu comploturi, și — ceea-ce e mai remarcabilu — și la Turci, inimicii ereditari*) ai crestinatatii-si luara refugiulu, pentru de a surpá unu regimú urgisitu. Cu o astfelu de camera nu se mai poteá guverná. Camer'a impinse pecatele sele pâna a dá ministeriulu celui mai liberalu și mai natiunali votu de blamu, — și principele respunse cu dissolvarea camerei, — unu pasu, care între impregiurările actuale erá de necesitate neevitabila. „Faptulu Principelui Cuz'a, dice, e unu faptu alu libertatii, și cá atare-lu salutâmu cu bucuria și in numele dreptulu celui sacru alu poporului protestâmu in contr'a desfigurarei acestoru mesuri prin acele jurnale, cari din necunoscerea impregiuráriloru vorbesen aici de unu „cupu de statu” și nu sciú face deosebirea între procederea acest'a și procederea cea cu nume reu a lui Napoleonu III., care avú de scopu absolutismulu dinasticu, pecandu a principelui Cuz'a tinde la o reforma de libertate pe basa natiunala. Cá sa se póta manifestá vointi'a poporului in privintia acestei legi electorale, i dedú voia a se declará liberu pentru primirea ori refusarea ei prin sufragiulu universalu. Si poporulu respunse cu unu veselu: Dá! Căci elu singuru aveá de a decide, ca va sa póte si mai departe lantiurile unei sclavii apesátore, ori nu; se dedú voia poporului, a declará frante aceste lantiuri, si poporulu se proclamá liberu. Ce e dreptu, ca boierii cei „culti” se abtinura de a votá asupr'a acestei legi libérale elective, dupacumu disera si diuariel nótore cele „libérale.” Tocmai aceea e preferintia acestei legi, tocmai de aci se vede buneti'a ei, ca ea fu atâtu de urgisita de ciocoimea reactionara din Romani'a.”

*) Noi nu aprobâmu acest'a neconditiunatu; căci vedemu, ca tocmai acesti „inimici” se arata mai buni decâtu „amicii.” Red.

In fine spera, ca puterile europene, ori catu le va cade de greu unora dintr'ensele, voru recunosce transformările din Romani'a ca fapte complinite. —

Totu in asemenea modu, ca'n articolulu seu d'antău, — ce-lu reproducerau si noi — se enuncia si „Reform'a“ lui Schuselka despre impregiurările din Romani'a si intr'altu articolu mai nou.

Sabiiu 8 Iuniu' (Tramisu.) In diu'a de eri s'a terminatu desbaterea speciala asupr'a proiectului de lege pentru infiintarea Curtii supreme judecatoresti. — La § 17. seu celu din urma, facendu-se votatiune nominala, proiectulu din stang'a facutu: pentru remanerea afara din §-ulu acest'a a urmatoarelor cuvinte: „si referintiele Curtii supreme judecatoresti catra Cancellari'a transilvana aulica“, pentru ca cu aceea tota bas'a in proiectulu acest'a pentru independint'a Curtii supreme, se potea cu tempu surpa — s'a radica la concludu cu 38 in contra la 37 voturi; Sasii au votatu cu totii in contr'a stangei — afara de unulu — din deputatii Romani — Deputatul din scaunulu Orestiei A. G. nu au votatu cu Romani — si inca unulu, alu carui nume, fiindca pana acuma au votatu totu cu Romani, acuma-lu retacu; mai multi deputati Romani au absentatu, precumu si unu regalistu, care pote ca ieri, pana a se incepe siedintia, s'a dusu acasa.

Romani la desbaterea si votare pentru proiectulu acest'a au contestatu o taria nespusa: au statuca zidulu; in sa totusi sum silitu a-mi esprima dorerea pentru aceea, ca unii din deputati inca nu sau aretatu pana acuma la dieta, eara altii ne considerandu, ce urmari grele aru pote veni inainte de s'aru schimbă numai unu § in contr'a intentiunilor nostre, seu se ducu din Sabiiu sub titulu, ca au lucruri private — seu remanu in Sabiiu — dar nu cerceteza siedintiele. Ce sa dicu de unii ca accia, cari fiindu in siedintia, se subtragu dela votare?

Lasu sa judece onoratulu publicu cetitoriu.

Aru fi bine sa luamu esemplu dela deputatii Sacsoni — cari totdeun'a sunt fatia si voteza la olalta inca si in punctele acelea, care sunt in contr'a proiectului regimului din partea loru facute.

D. M.

Sabiiu in 12 Iuniu. (Felurite.) Proiectulu de lege privitoriu la infiintarea unui tribunalu supremu in Transilvani'a s'a primitu eri in a treia citire. — Mai. Sea prin p. n. hotarire din 14 Iuniu a. c. S'a 'nduratu a concede conchiamarea congressulu serbescu in Carlovitiu pentru alegerea Mitropolitulu pe 20 Iuliu (1 Augustu) a. c. Dupa acestu congressu va urma apoi nemijlocitu unu Sinodu bisericescu, ear dupa inlocuirea scaunului mitropolitanu adeveratulu congressu nationalu serbescu. La tote aceste adunari este denumitu Comissaru alu regimului generalulu Filipoviciu. Catu pentru persoanele, ce se voru candida la demnitatea mitropolitana, se crede, ca cu Administratorulu de acum, Eppulu Timisiorei Masireviciu va rivalisa noulu Eppulu Karlstadtulu Gruciu, celu mai popularu dintre Ierarchii de acum ai poporului serbescu. — Din tote partile tierei vinu sciri intristatore despre pagubele cele enorme casionate prin esirile apelor si prin grandine. —

Pest'a in 19 Iuniu, 1864. Unu corespundinte diu Pest'a face in nr. 38 alu „Tel. Rom.“ catra finea articolului seu unele observari illustrului nostru barbatu, domnulu septemviru S. Popoviciu, sub cuventu, ca aru fi intielesu din fute credibila candidarea Domniei Sale de consiliariu la Cancellari'a aulica, si-si ia voia a-lu face atentu, ca candidarea acest'a nu e alt'a, decatu o cursa de blamu, ce i-o punu dusmanii nostri, precumu s'au incercatu a face acest'a acum'a de vro siese luni altui barbatu alu natiunei nostre.

La care ne luamu si noi voia a-i reflecta urmatoarele: Noi nu vedemu in articolulu acest'a altu ce-va, decatu o intriga destulu de malitiosa, tiesuta spre venarea unoru interese egoistice cu injosirea acelor'a, cari posedu tota stim'a si increderea conationalilor sei bine simtitori. Dar nu si-au ajunsu scopulu, pentru-ca tiesatoriulu articolului celui veninatu insu-si si-a datu unu blamu, parte pentru-ca si-a datu de golu slabiciunile si intentiunile sale, parte pentru-ca tocmai acelu escelinte Romani, pre carele corespundintele fara tactu lu negrise, fuse denumitu in urma de referendariu, spre bucuria cea mai mare a natiunei. Scriitoriulu articolului in sa a graitu si mai putinu adeverulu, candu au adusu pre d. Septemviru in combinatiune pentru postulu de referendariu, fiindu aceea cunoscutu, ca postulu unui septemviru in Ungaria e asemenea postulului unui referendariu la Cancellaria, si ca precumu septemvirii, asi si referendarii numai in casu de promovare se strapunu din posturile lor, precumu aru fi aceea de consiliariu la consiliulu de statu (Staatsrath) si de vice-cancelariu; despre usulu acest'a ne pote servi de esemplu denumirea dd. septemviru Andreanszky de consilieriu de statu in tempulu celu mai nou, earasi mai de demultu fura denumiti d. septemviri Szögyényi si Bedekovits de vice-cancelari. Asi dara aru fi fostu cu totulu superflua temerea d-lui

corespundinte, ca Domni'a Sea va sa murga la Vienn'a, deca nu aru fi avutu alte motive. — Afara de aceea suntemu siguri, ca d. septemviru Simeonu Popoviciu nu doresce nici de catu a fi stramutatu din postulu seu celu inaltu si odichnitu; in sa deca interesulu statului, si mai alesu alu natiunei nostre-lu va chima la altu postu, suntemu convinsi, ca Domni'a Sea nu se va retrage a aduce ori ce jertfa pe altariulu natiunei, si acest'a cu atatu mai vertosu speramu, cari avemu nenumerate, ba si in tota diu'a cele mai eclatante dovedi despre loialitatea si inim'a D-niei Sele inclinata spre folosulu si spre inaintarea cauzei natiunei nostre.

Inca avemu o rogare catra on. Redactiune a Telegrafului Romanu, ca in viitoriu sa nu dee publicitatei atari articuli, prin cari se peteza cei mai distinsi barbati ai natiunei.

*) Avemu in sa si noi o rogare catra stim. d. corespundinte, ca sa nu creda pre o redactiune atotu scutore, si-lu incredintamu cu tota sinceritate, ca deaca poteam vedea in acelu articolu cea mai mica valemare pentru persoa p. on. d. Septemviru, nu i-amu fi datu locu in foia nostra. Red.)

Varietati si noutati de di.

(Esamenulu printiului Napoleonu.) Lu-ne Rosalieloru e diu'a de esamenu pentru printiulu imperatescu alu Franciei; cari Imperatulu au alesu anume diu'a aceea, in carea a venit spiritulu santu preste Apostoli. Printiulu se infatisia pe la 12 ore in uniform'a de Zuavu; in sala de esaminare se afla Imperatulu, Imperates'a, mai multi membri ai familiei imperatesci, Ministrii, Archiepiscopulu din Paris, professori si literati. Imperatulu saluta pre fiulu seu, care e acumu de diece ani, cam in cuvintele urmatoare, rostite cu profunda seriositate: Cu catu sorteza da unui omu positiune mai inalta, cu atat'a i impune in tonu mai imperativu datorintia de a incorda puterile sele, spre a corespunde misiunei celei mari si grele, ce i o-a datu prevedintia. Individulu traiesce numai pentru sine si unu micu cercu; ear cine e chima a domni ore candu preste o natiune mare, trebuie sa intreca pre individulu prin marimea virtutilor si prin comorile spiritului seu. Unu printiu, care n'au invetiatu nimicu seu n'au invetiatu de ajunsu, ajungendu pre tronulu, va fi unu alu doilea Sardanapalu (unu desfrenatu nebunu pe tronulu Romei decadiute Red.) Carolu celu mare, Alessandru celu Mare, Iuliu Cesaru si Napoleonu celu mare si-au eluptatu nemorirea, otielindu de tempuriu spiritele sele prin lucru si diligintia. Deca a facutu printiulu inceputulu marime sele fiitoare, acest'a sa o dovedesca astadi. Esamenulu teoreticu tinu trei ore, apoi urma celu practiculu din exercitiu, calaritu si altele. Crescerea printiului e forte serioasa, mai aspra, si multimea cunoscintelor lui in adeveru se dice ca e extraordinaria.

Principatele Romane unite.

Despre agendele Domnitorului la Constantinopole aduce „Bucimulu“ dupa „Monitoriulu“ oficialu urmatoarele sciri telegrafice.

Per'a, 30/12 Iuniu.

Joi si Vineri, Inaltimea Sea Domnulu a primitu visitele inaltiloru functionali ottomani si ale diplomatiei; si a inapoiatu apoi visitete Marelui-Vizir, Ministrului din afara si ambasadoriloru Angliei si Franciei, Internunciului Austriei si Ministrului Prussiei. Domnulu Ministru N. Balanescu a intorsu visitele, din partea Domnului, la insarcinarii de afaceri (chargés d'affaires) ai celoru-lalte puteri straine.

Sambeta, Inaltimea Sea, spre a corespunde la dorintiele Sultanului, a visitatu casarmele si arsenalele.

Per'a 1/13 Iuniu 1864.

Inaltimea Sea Domnulu a asistatu eri Domineca, la serbarea liturgiei patriarcale; cele mai mari onoruri s'au facutu Inaltimei Sele din partea Patriarchului, a clerului si a populiunei ortodoxe. Multimea era nespusa. Atatu la ducere la Patriarchia catu si la intorcere, poporulu strinsu adunatu pe strade a salutat pe Inaltimea Sea cu strigarile desu repetite: Ζητω! (Sa traiasca!)

Totu in acea di a fostu masa de onore la Aali-Pasi'a, la care au asistatu cei mai inalti functionari ottomani.

Astadi, ambasadorele Angliei da asemine o masa in onorea Inaltimei Sale Domnului Romaniei.

Bucuresci 3/15 Iuniu.

Dupa o depesia telegrafica de la Per'a, cu dat'a din 2/14 Iuniu, Inaltimea Sea Domnulu, astadi Mercuri, Si-face visit'a de adio la Maiestatea Sea Sultanulu, si va prandi la internunciatur'a Austriei.

Mane Joi, Inaltimea Sea va pleca din Constantinopole pentru Romani'a.

„Monitoriulu.“

Audimu, ca boierii in absintia Domnitorului au incercatu o restornare a lucrilor; acceptamu sciri mai noue.

Actele Sinodului Bisericei gr. orient. din Tranni'a din a. 1864. au esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la tipografi'a diecesana in Sabiiu. Pretiulu 1 fl.; epistole francate.